

Vergaderjaar 1995–1996

24 521

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN DEEL

In aansluiting op het eerste wijzigingswetsvoorstel (kamerstukken II, 1994–1995, 24 182) wordt door middel van het onderhavige wetsvoorstel voorgesteld hoofdstuk V van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Rijk voor het jaar 1995 te verhogen met respectievelijk f 77,2 mln. en f 1,3 mln.

De mutaties die tot deze leiden, zijn deels aangekondigd in bijlage 5 van de Miljoenennota 1996 (kamerstukken II, 1995–1996, 24 400, nr. 1) en betreffen verdere nadere wijzigingen die ook in de Najaarsnota 1995 zijn verwerkt.

Samenvattend ontstaat het volgende beeld (bedragen in miljoenen guldens):

Uitgaven

1. Aangekondigd in de Miljoenennota 1996			
Bijlage 5:			
– hoofdstuk V Buitenlandse Zaken (blz. 131)		– 1 308,6	
– aandeel Ontwikkelingssamenwerking (blz. 158)	+ 220,3	+ 222,4	
waarvan hfdst. V		– 1 086,2	
waarvan opgenomen in de eerste suppletore begroting		– 1 119,5	+ 33,3
2. Nadere wijzigingen:			
– Buitenlandse Zaken			+ 63,6
– Ontwikkelingssamenwerking			+ 41,3
Totaal van de verhoging			138,2

Ontvangsten

1. Aangekondigd in de Miljoenennota 1996		
Bijlage 5:		
– hoofdstuk V (blz. 132)	+ 3,3	
waarvan opgenomen in de eerste suppletore begroting	<u>– 3,2</u>	+ 0,1
2. Nadere wijzigingen:		
– Buitenlandse Zaken	+ 1,2	
Totaal van de verhoging		1,3

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Algemeen

Wetsartikel 1 (Uitgaven/verplichtingen)

Voor een deel van de voorgestelde verhogingen en verlagingen geldt dat deze gedeeltelijk ten laste of ten gunste komen van het plafond voor Ontwikkelingssamenwerking. De mate waarin dit het geval is, blijkt uit tabel 1 bij het onderdeel «Ontwikkelingssamenwerking».

Beleidsveld 01 Algemeen

Artikel 01.01 Personeel en Materieel

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	229 331	229 331
1e suppletore begroting	13 788	14 976
Mutatie	– 700	– 700
Stand 2e suppletore begroting 1995	242 419	243 607

Voor de concrete invulling van de mutaties wordt verwezen naar de toelichting bij de artikelonderdelen 01.01.01 Actief regulier personeel, 01.01.02 Overige personele uitgaven m.u.v post-actieven en 01.01.03 Materieel.

Artikel 01.01.01 Actief regulier personeel

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	136 627	136 627
1e suppletore begroting	9 824	9 824
Mutatie	1 025	1 025
Stand 2e suppletore begroting 1995	147 476	147 476

Verplichtingen en uitgaven

De mutatie is als volgt samengesteld (x f 1000):

a. Loonbijstelling	1 781
b. Salarissen DGIS/DGES/DGPZ	244
c. Salarissen S/PLVS	- 1 000
Totaal	1 025

ad a) Deze mutatie heeft met name betrekking op de (gebruteerde) toevoeging van middelen samenhangende met de eerste loonbijstelling 1995 en de aanvullende loonbijstelling van het begrotingsjaar 1995. Zie voor een nadere toelichting het gestelde onder artikel 01.09 Loonbijstelling.

ad b) De onderhavige verhoging van de uitgaven ad f 0,244 mln is een saldo van diverse positieve en negatieve mutaties met betrekking tot de salarissen DGIS/DGPZ en DGES.

ad c) Onderhavige verlaging heeft betrekking op een onderschrijding van de uitgaven ten behoeve van de salarissen S/PLVS. Deze verlaging vloeit met name voort uit de begin dit jaar ingestelde vacaturestop. Zie voor een nadere toelichting tevens artikelonderdeel 05.01.03. Materieel.

Artikel 01.01.02 Overige personele uitgaven m.u.v. post-actieven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	11 165	11 165
1e suppletore begroting	1 447	1 447
Mutatie	2 169	2 169
Stand 2e suppletore begroting	14 781	14 781

Verplichtingen- en uitgaven

De mutatie is als volgt samengesteld (x f 1000):

a. IFM	2 247
b. Overheveling naar 02.02	- 100
c. Loonbijstelling	22
Totaal	2 169

ad a) Deze mutatie betreft een saldo van een aantal mutaties. Een verhoging ad f 1,917 mln is het gevolg van het feit dat de middelen van het budget voor Infrastructuur Financieel Management (IFM), die bij de ontwerp-begroting 1995 voorlopig gegroepeerd waren op artikel 01.01.03, thans deels naar dit artikel zijn overgeheveld. Op dit artikel worden de personele uitgaven ten aanzien van inhuur verantwoord. Daarnaast is er sprake van een verhoging ad f 0,330 mln betreffende een saldo van diverse overen onderschrijdingen, waarvan met name de uitgaven ten aanzien van het IFM-DGIS budget overschreden worden. Conform de vigerende toerekeningssystematiek komt deze verhoging geheel ten laste van het OS-plafond.

ad b) Voor een nadere toelichting op desbetreffende mutatie wordt verwezen naar het gestelde onder artikel 02.02. Uitgaven samenhangende met de Atlantische samenwerking en veiligheidszaken.

ad c) Voor een toelichting wordt verwezen naar het gestelde onder artikel 01.09. Loonbijstelling.

Artikel 01.01.03 Materieel

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	81 539	81 539
1e suppletore begroting	2 517	3 705
Mutatie	- 3 894	- 3 894
Stand 2e suppletore begroting 1995	80 162	81 350

Verplichtingen en uitgaven

De mutatie is als volgt samengesteld (x f 1000):

a. Diverse overschrijdingen materieel OS	- 2 320
b. Overheveling naar 01.01.02	- 1 917
c. Kigali	334
d. Overheveling RBB kindsdeel	9
Totaal	- 3 894

ad a) Deze mutatie heeft betrekking op een saldo van diverse overschrijdingen materieel. Deze betreffen ondermeer een verlaging van de materiële uitgaven met betrekking tot Infrastructuur Financieel Management (IFM) en een verlaging van de automatiseringsuitgaven van het DGIS. Aangezien deze verlagingen voortvloeien uit door het DGIS te ondernemen activiteiten, komen deze derhalve geheel ten goede van het OS-plafond.

ad b) Voor een toelichting wordt verwezen naar het gestelde bij artikel 01.01.02. Overige personele uitgaven m.u.v. postactieven.

ad c) Onderhavige verhoging heeft betrekking op de opening van een post in Kigali. Conform de vigerende toerekeningssystematiek komt deze verhoging geheel ten laste van het OS-plafond.

ad d) Door het Ministerie van Binnenlandse Zaken is een bedrag ad f 0,003 mln (netto), het zogenaamde kindsdeel RBB, aan de BZ-begroting toegevoegd.

Artikel 01.03 Post-actieven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	25 776	25 776
1e suppletore begroting	121	121
Mutatie	379	379
Stand 2e suppletore begroting 1995	26 276	26 276

Verplichtingen en uitgaven

De mutatie is als volgt samengesteld (x f 1000):

a. Wachtgelden SNV	700
b. Loonbijstelling	79
c. Overige wachtgelden	- 400
Totaal	379

ad a) Een verhoging ad f 0,7 mln heeft betrekking op de wachtgelden SNV. Conform de vigerende toerekeningssystematiek komt deze verhoging geheel ten laste van het OS-plafond.

ad b) Onderhavige mutatie betreft de toevoeging van middelen ad f 0,079 mln in verband met de loonbijstelling 1995. Zie voor een nadere toelichting het gestelde onder artikel 01.09 Loonbijstelling.

ad c) De verlaging ad f 0,4 mln heeft betrekking op een meevaller van de overige wachtgelden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar artikel 05.01.03. Materieel.

Artikel 01.04 Staatsbezoeken en ontvangsten op uitnodiging van de Minister-President

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	2 060	2 060
Mutatie	2 540	2 540
Stand 2e suppletore begroting 1995	4 600	4 600

Verplichtingen en uitgaven

De verplichtingen en uitgaven op dit artikel zullen met f 2,540 mln overschreden worden. Oorzaken zijn de vele onvoorziene bezoeken dit jaar, het uitgebreide bezoek van HM de Koningin aan Indonesië en de bezoeken van de Minister-President met de Minister van Buitenlandse Zaken aan diverse Aziatische landen.

Artikel 01.09 Loonbijstelling

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	2 712	2 712
1e suppletore begroting	- 1 532	- 1 532
Mutatie	- 1 180	- 1 180
Stand 2e suppletore begroting 1995	0	0

Verplichtingen en uitgaven

De aan Buitenlandse Zaken toegedeelde eerste loonbijstelling 1995 ad f 1,180 mln (netto) wordt in dit wetsvoorstel verdeeld over de loongevoelige begrotingsartikelen volgens onderstaand overzicht.

Art.	Omschrijving	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
01.01	Personeel en Materieel	408	408
01.03	Post-actieven	61	61
02.04	Subsidies en bijdragen	65	65
05.01	Personeel en Materieel	646	646
Totaal		1 180	1 180

De aan Buitenlandse Zaken toegekende tweede loonbijstelling 1995 betreft de eerste aanvulling op de bij de Eerste Suppletore Wet 1995 ontvangen loonbijstelling uit hoofde van de zogenaamde pseudo premies.

Het bedrag van f 0,555 mln (netto) wordt rechtstreeks zonder gebruik te maken van dit artikel, toegevoegd aan de loongevoelige begrotingsartikelen volgens onderstaand overzicht.

Art.	Omschrijving	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
01.01	Personeel en Materieel	208	208
02.04	Subsidies en bijdragen	21	21
05.01.01	Actief regulier personeel buitenland	326	326
Totaal		555	555

Tenslotte is aan Buitenlandse Zaken een tweede aanvullende loonbijstelling 1995 toegedeeld ad f 1,459 mln (netto). Van dit bedrag heeft f 1,4 mln betrekking op de compensatie van de technische incidentele korting in 1995. Dit netto-bedrag wordt rechtstreeks zonder gebruik te maken van onderhavig artikel aan artikel 01.04 toegevoegd ter dekking van de overschrijding op staatsbezoeken.

Het resterende deel ad f 59 000 (netto) betreft de financiële effecten voor 1995 van het in de sector Rijk gesloten akkoord 1995–1997. Het bedrag wordt toegevoegd aan het begrotingsartikel 01.01 Personeel en Materieel.

Beleidsveld 02 Internationale betrekkingen

Artikel 02.01 Uitgaven samenhangende met de Verenigde Naties en de daarmee samenhangende organisaties en het Internationale Rode Kruis

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	64 370	76 895
1e suppletore begroting	267	- 1 445
Mutatie	455	455
Stand 2e suppletore begroting 1995	65 092	75 905

Verplichtingen en uitgaven

Van de VN werden 2 nagekomen contributie-aanslagen ontvangen met betrekking tot de contributie ten behoeve van het Rwanda tribunaal en het Joegoslavië tribunaal. Voor wat betreft het BZ-aandeel, vindt compensatie plaats uit onderschrijvingen op overige contributies op dit artikel. De voorgestelde mutatie ad f 0,455 mln komt, conform de vigerende toerekeningssystematiek, volledig ten laste van het plafond voor Ontwikkelingssamenwerking.

Artikel 02.02 Uitgaven samenhangende met de Atlantische samenwerking en veiligheidszaken

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	15 205	15 205
Mutatie	1 335	1 335
Stand 2e suppletore begroting 1995	16 540	16 540

Verplichtingen en uitgaven

NAVO

Het begrotingsbedrag voor de NAVO-NASR conferentie is destijds vastgesteld op f 2 mln. Thans wordt verwacht dat de uitgaven voor deze conferentie f 3,3 mln zullen bedragen tengevolge van omvangrijker wordende delegaties alsmede – en vooral – de kosten voor de pers, die niet in die f 2 mln waren opgenomen.

WEU

De tweede afrekening van het WEU-voorzitterschap is thans ontvangen en bedraagt f 0,161 mln.

De eerste afrekening is in 1994 afgehandeld.

Artikel 02.03 Uitgaven samenhangende met de Europese Samenwerking, waaronder de OESO en de Raad van Europa

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	15 714	15 714
1e suppletore begroting	6 751	6 751
Mutatie	- 235	- 235
Stand 2e suppletore begroting 1995	22 230	22 230

Verplichtingen en uitgaven

OESO/Raad van Europa

Als gevolg van wisselkoerseffecten vindt naar verwachting een onderschrijding op de contributie-uitgaven plaats.

Artikel 02.04 Subsidies en bijdragen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	15 339	32 078
1e suppletore begroting	343	- 4 684
Mutatie	1 063	86
Stand 2e suppletore begroting 1995	16 745	27 480

Verplichtingen

Door de Carnegiestichting is aangegeven dat op last van de brandweer enkele onvermijdelijke brandpreventieve maatregelen dienen te worden genomen. Mede gezien de Nederlandse rol als gastland voor het in het Vredespaleis gevestigde Internationaal Hof van Justitie zijn deze maatregelen onvermijdelijk. De totale verplichting aan brandpreventieve maatregelen belooft f 0,977 mln waarvan f 0,777 mln in 1995 en f 0,2 mln in 1996 tot betaling zal komen. Het kasbeslag voor 1995 kan binnen het artikel worden opgevangen vanwege een vertraging in het kasritme met betrekking tot de verbouwing van het Vredespaleis. De verplichtingenbegroting 1995 dient met f 0,977 mln te worden verhoogd.

Daarnaast dienen de verplichtingen- en kasbegroting 1995 met f 86 000 te worden verhoogd vanwege de uit te betalen gelden in het kader van de Wet Arbeidsvoorwaardenontwikkeling Gepremieerde en Gesubsidieerde Sector (WAGGS). Deze gelden maken deel uit van de uitgedeelde loonbijstelling 1995 en de aanvullende loonbijstelling 1995 (zie artikel 01.09). De instellingen die in dit kader worden gesubsidieerd zijn het Instituut Clingendael, de Carnegiestichting, de Europese Beweging in Nederland en de Atlantische Commissie.

Uitgaven

Voor een toelichting op de verhoging ad f 86 000 wordt verwezen naar het gestelde onder «Verplichtingen» ten aanzien van de WAGGS.

Artikel 02.12 MATRA-programma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	25 800	25 800
1e Suppletore begroting	- 2 400	- 2 000
Mutatie		- 1 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	23 400	22 800

Uitgaven

Naar verwachting zal de kasbegroting worden onderschreden. Oorzaken zijn een vertraging in het kasritme van de lopende projecten en minder aanbod van voorstellen voor projecten in het tweede en derde kwartaal van dit jaar.

Artikel 02.13 Joegoslavië-tribunaal

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	-	-
1e Suppletore begroting		182
Mutatie	115	115
Stand 2e suppletore begroting 1994	115	297

Verplichtingen en uitgaven

De vestiging van een griffier en een aantal rechters van het Tribunaal in Nederland brengt met zich mee dat de beveiliging van een aantal woonhuizen noodzakelijk wordt. Dit resulteert in een verhoging ad f 0,115 mln.

Ontwikkelingssamenwerking (waaronder beleidsveld 03)

Nacalculatie OS-plafond

Sinds 1991 geldt voor de bepaling van de hoogte van het OS-plafond een systeem van nacalculatie. De nacalculatie vindt tweemaal gedurende het begrotingsjaar plaats. Bij de mutaties samenhangende met de Voorjaarsnota heeft de eerste nacalculatie plaatsgevonden (Kamerstukken II). Thans vindt de tweede nacalculatie plaats. Ten opzichte van de stand bij de Voorjaarsnota is de raming van het NNI voor 1995 gestegen van 489,25 mld naar 493,65 mld (MEV 1996 van september 1995), i.c. een stijging van 4,4 mld. Als gevolg van deze stijging wordt het hulpplafond verhoogd met 66 mln, zijnde 1,5% van 4,4 mld. Daarnaast is in de Rekening 1994 – naar aanleiding van de accountantscontrole – van hoofdstuk IV (KabNa) een additionele onderschrijding opgetreden van 1,995 mln. Hierdoor nemen de beschikbare middelen in 1995 – door toepassing van de bandbreedte toe – met 0,998 mln. Per saldo neemt de omvang van de homogene groep OS toe met 66,998 mln.

Begrotingsuitvoering 1995

Net als in de jaren 1993 en 1994 vergen humanitaire noodsituaties ook in 1995 extra middelen. De uitgaven voor bilaterale noodhulp onder artikel 03.33 zullen – op basis van de huidige stand van zaken – per saldo met 74,020 mln toenemen ten opzichte van de stand bij de Voorjaarsnota. Als gevolg van de ramp op St. Maarten heeft de Regering ten laste van de middelen voor Ontwikkelingssamenwerking een bedrag aan noodhulp toegezegd van 25 mln. Ook de EU heeft meer middelen uitgetrokken voor humanitaire noodsituaties. Ten opzichte van de stand bij de eerste wijzigingswet is deze toerekening toegenomen met 29,4 mln. Ook het toegenomen beroep dat de internationale gemeenschap doet op de UNHCR, UNDP en andere organisaties, heeft geleid tot het voorstel de vrijwillige bijdragen aan multilaterale organisaties te verhogen. Daarnaast nemen de kosten van de contributies voor VN-vredesoperaties toe met 18,75 mln. Deze, en andere verhogingen, kunnen gecompenseerd worden door de stijging van het plafond en door meevallende uitgavenontwikkelingen elders in het OS-plafond.

Het is niet uitgesloten dat de realisatie voor 1995 lager zal uitvallen dan bij het opstellen van de ontwerp-begroting 1996 werd voorzien. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat de afroep van bijdragen aan enkele multilaterale organisaties later zal worden ontvangen dan aanvankelijk werd gepland.

Tot slot kan worden gesteld dat de gealloceerde middelen ten behoeve van de hulpverlening aan de Nederlandse Antillen, met name als gevolg van de situatie in St. Maarten niet volledig dit jaar zullen worden uitgegeven. Deze middelen zullen beschikbaar blijven, door toepassing van de bandbreedtesystematiek, en in 1996 aan de middelen voor dat jaar worden toegevoegd.

Het vorenvermelde en de uitvoering 1995 leiden voor de begrotingsmiddelen tot de in onderstaand overzicht vermelde mutaties.

Verhogingen

Diverse artikelen beleidsvelden 01.02 en 05	f 4 369 000
Artikel 03.12 Specifieke Multilaterale initiatieven	f 216 000
Artikel 03.13 Medefinancieringsprogramma	f 5 600 000
Artikel 03.19 IOV	f 400 000
Artikel 03.20 Subsidies aan instituten	f 314 000
Artikel 03.21 Voorlichting	f 110 000
Artikel 03.28 Vrouwen en ontwikkeling	f 12 000 000
Artikel 03.29 Stedelijke armoedebestrijding	f 2 000 000
Artikel 03.32 BBS-schulden	f 76 450 000
Artikel 03.33 Noodhulp	f 74 020 000
Artikel 03.36 Multilaterale fondsen en programma's	f 59 350 000
Artikel 03.37 Internationaal onderwijs	f 3 684 000
Artikel 03.46 Landenprogramma Azië	f 40 000 000
Artikel 03.47 Landenprogramma Afrika	f 2 000 000
Sub-totaal verhogingen hoofdstuk V	f 280 513 000
Compensatie t.b.v. KABNA (hoofdstuk IV)	f 998 000
Compensatie t.b.v. Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (hoofdstuk VIII)	f 2 675 000
Compensatie t.b.v. LNV (Hoofdstuk XIV)	f 201 000
Compensatie t.b.v. EU-toerekening	f 22 200 000
Totaal verhogingen onder het plafond voor Ontwikkelings-samenwerking	f 306 587 000

Deze verhogingen worden binnen de voor Ontwikkelingssamenwerking beschikbare middelen gecompenseerd door de stijging van het plafond en door de navolgende verlagingen.

Verlagingen

Artikel 03.05 Deskundigenprogramma	f 11 700 000
Artikel 03.08 Hulp aan Suriname	f 50 871 000
Artikel 03.11 Europees ontwikkelingsfonds	f 24 100 000
Artikel 03.14 SNV-programma	f 3 000 000
Artikel 03.17 Rentesubsidies en apparaatskosten NIO en FMO	f 10 000 000
Artikel 03.30 Bedrijfsleven & Ontwikkeling	f 10 700 000
Artikel 03.34 Programmaondersteuning	f 700 000
Artikel 03.45 Milieubeleid in ontwikkelingslanden	f 45 500 000
Artikel 03.48 Landenprogramma Latijns-Amerika	f 3 000 000
Sub-totaal verlagingen hoofdstuk V	f 159 571 000
Compensatie t.l.v. Financiën (hoofdstuk IXb)	f 79 785 000
Compensatie t.l.v. Verkeer en Waterstaat (hoofdstuk XII)	f 233 000
Totaal verlagingen onder het plafond voor Ontwikkelings-samenwerking	f 239 589 000

Toelichting Ontwikkelingssamenwerking

Verplichtingen

In de Memorie van Toelichting op de begroting 1995 (Kamerstukken II, 1994–1995, 24 400 V, nr. 2, blz. 92) werd reeds vermeld dat de in de begroting opgenomen verplichtingenramingen een tentatief karakter hebben. De aard van hulpplafond brengt met zich mee dat bij Ontwikkelingssamenwerking de kasbegroting centraal staat. Wijziging in de

kasramingen beïnvloeden de ruimte voor in hetzelfde jaar nog aan te gane verplichtingen. De verplichtingenraming in de ontwerp-begroting is daarom een momentopname van de situatie zoals die ten tijde van de begrotingsopstelling in juli 1994 werd voorzien, en zoals die bij de eerste wijzigingswet (TK, 1994–1995, 24 182, nr. 2) is bijgesteld.

De omvang van de effectief aan te gane verplichtingen is in belangrijke mate afhankelijk van wijzigingen in het uitgavenritme van reeds aangegane verplichtingen – in vergelijking met de tijdens de begrotingsopstelling geraamde situatie – en daarnaast van de mate waarin het mogelijk blijkt hierdoor ontstane mutaties in de beschikbare kasmiddelen door het aangaan van méér of minder verplichtingen te compenseren. In de hierna vermelde artikelsgewijze toelichting is dan ook alleen een toelichting op een wijziging in het verplichtingenbedrag opgenomen wanneer daaraan een specifieke reden ten grondslag ligt. Voor de voorgestelde verplichtingenmutaties geldt dat de aangegane c.q. nog aan te gane verplichtingen binnen de voor de komende jaren beschikbare financiële grenzen, zoals opgenomen in de begroting 1995 en de ontwerp-begroting 1996, zullen worden gerealiseerd.

Diverse artikelen apparaatskosten (tabel I)

De verhoging met f 4,369 mln betreft het OS-aandeel in de hiervoor onder beleidsveld 01, 02 en 05 toegelichte mutaties.

Artikel 03.05.01 Voorbereiding, opleiding en begeleiding

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	9 000	9 000
Mutatie	-/-1 400	-/-1 400
Stand 2e suppletore begroting 1995	7 600	7 600

Verplichtingen en uitgaven

De onderschrijding op zowel de verplichtingen- als kasramingen heeft betrekking op lager uitvallende uitgaven in het kader van voorbereiding en opleiding en een geringere behoefte aan taaltrainingen van de deskundigen. Dit wordt veroorzaakt door een relatief groter aantal heruitzendingen waardoor nieuwe cursussen niet nodig zijn. Voorgesteld wordt dit programma met 1,4 mln te verlagen tot 7,6 mln.

Artikel 03.05.02 Uitzending deskundigen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	107 800	107 800
Mutatie	-/-8 011	-/-10 300
Stand 2e suppletore begroting 1995	99 789	97 500

Verplichtingen

De onderschrijding in de verplichtingenraming is het gevolg van een lagere dollarkoers, waardoor doorlopende en nieuwe verplichtingen jegens VN-organisaties lager uitvallen dan aanvankelijk werd geraamd.

Uitgaven

De voorgestelde verlaging in de uitgavenraming van 10,30 mln is het gevolg van een geringer aantal uitzendingen, dan aanvankelijk werd geraamd. Met name het suppletieprogramma kent minder uitzendingen dan aanvankelijk geraamd. Daarnaast wordt de onderschrijding veroorzaakt door de lagere dollarkoers waardoor kosten van uitzending lager uitvallen. Deze lagere koers is tevens de oorzaak van de lagere kosten ten behoeve van de financiering van Multilaterale Assistent Deskundigen bij de VN-organisaties.

Voorgesteld wordt het kasplafond met 10,30 mln te verlagen.

Artikel 03.08 Hulp aan Suriname

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	155 000	140 871
Mutatie	-/-40 100	-/-50 871
Stand 2e suppletore begroting 1995	114 900	90 000

Verplichtingen

In het kader van de verdragsrelatie met Suriname zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop verplichtingen jegens Suriname ten laste van de verdragsmiddelen worden aangegaan. Deze afspraken houden in, dat alleen verplichtingen kunnen worden aangegaan op basis van concrete financieringsverzoeken van de Surinaamse regering, gevolgd door een gezamenlijke goedkeuring (committeringsbesluit) van de aan te gane verplichtingen.

In 1995 zijn minder verplichtingen aangegaan dan geraamd doordat minder Surinaamse financieringsverzoeken zijn ontvangen dan op grond van het beschikbare kasplafond mogelijk zou zijn geweest, respectievelijk doordat vertraging bij het gezamenlijk goedkeuren van de aan te gane verplichtingen is opgetreden. Dit is ten dele het gevolg van gebrek aan Surinaamse absorptiecapaciteit en van vertraging in de besluitvorming op grond van politieke of beheersmatige redenen,

Uitgaven

Zoals hierboven onder «verplichtingen» is toegelicht, zijn minder financieringsverzoeken ontvangen, dan op grond van de gemaakte afspraken mogelijk zou zijn. Dit heeft zijn weerslag op de uiteindelijke realisatie. Deze zal naar verwachting dit jaar met ca 50 mln worden onderschreden. Voorgesteld wordt dit artikelonderdeel te verlagen met 50,8 mln.

Artikel 03.11 Europees Ontwikkelingsfonds

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	p.m.	256 000
1e suppletore begroting	-	-/-41 400
Mutatie	1 407 000	-/-24 100
Stand 2e suppletore begroting 1995	1 407 000	190 500

Verplichtingen

Zoals in de ontwerp-begroting 1996 is vermeld, is het EU-aanbod met betrekking tot EOF-VIII van 14 625 mld ECU aanvaard door de ACS-landen. De bijdrage van Nederland in het EOF-deel bedraagt 670 mld ECU, dat wil zeggen bijna 5,2%. In verband daarmee dient de verplichtingenraming 1995 voor dit artikelonderdeel te worden verhoogd met een bedrag van 1 407,0 mln.

Uitgaven

De afroep, welke elk kwartaal door de Europese Commissie wordt verricht, teneinde de lidstaten op de hoogte te stellen van de hoogte van de benodigde kwartaalbijdrage, lager uitgevallen dan uit de eerste opgave van de Commissie kon worden opgemaakt. Voorgesteld wordt de uitgavenraming te verlagen met 24,1 mln.

Artikel 03.12.01 Caribische Ontwikkelingsbank (CDB)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	12 000	4 070
Mutatie	-/-12 000	--
Stand 2e suppletore begroting 1995	–	4 070

Verplichtingen

In tegenstelling tot de verwachting bij de opstelling van de begroting 1995 zullen de onderhandelingen over de derde middelenaanvulling van het fonds niet in 1995 worden afgerond. In verband hiermee dient het verplichtingenbedrag 1995 te worden doorgeschoven naar 1996. Voorgesteld wordt de verplichtingenraming te verlagen met 12 mln.

Artikel 03.12.02 Internationaal Fonds voor agrarische ontwikkeling (IFAD)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	48 000	4 984
Mutatie	–	116
Stand 2e suppletore begroting 1995	48 000	5 100

Uitgaven

De overschrijding is gevolg van het feit, dat op het laatste moment het verzilveringsschema van IFAD werd aangepast. Voorgesteld wordt de uitgavenraming met 0,116 mln te verhogen.

Artikel 03.12.06 Ontwikkelingsprojecten m.b.t. grondstoffen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	900	900
Mutatie	100	100
Stand 2e suppletore begroting 1995	1 000	1 000

Verplichtingen en uitgaven

Op grond van de financieringsbehoefte van het «special account» van de Internationale Jute Organisatie (IJO) werd toegezegd de totale bijdrage van 1,0 mln, die aanvankelijk in twee tranches (1995 en 1996) zou worden betaald in 1995 volledig betaalbaar te stellen. Voorgesteld dit artikel-onderdeel met 0,1 mln te verhogen.

Artikel 03.13.01 Medefinancieringsprogramma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	436 600	436 600
1e suppletore begroting	9 400	9 635
Mutatie	60 010	4 600
Stand 2e suppletore begroting 1995	506 010	450 835

Verplichtingen

Zoals in de Memorie van toelichting op de Ontwerp-begroting 1996 (kamerstukken II, 1994–1995, 24 400, nr. 2, blz. 368) is toegelicht zal met ingang van 1996 de bijdrage aan de Medefinancieringsorganisaties worden verhoogd van 8,8% van de begrote netto-ODA tot 9,25% en vervolgens jaarlijks met 0,25% groeien tot 10,0% in 1999. Dit resulteert in een verhoging van het verplichtingenbedrag met 60,010 mln. Voorgesteld wordt de verplichtingenraming met dit bedrag te verhogen.

Uitgaven

De omvang van de bijdrage aan de medefinancieringsorganisaties is gekoppeld aan de omvang van het hulpplafond. De voorgestelde verhoging van 4,6 mln is het gevolg van de bijstelling van het OS-plafond op grond van de definitieve vaststelling van het NNI en daarmee van het OS-plafond voor 1995.

Artikel 03.13.03 Programma Personele Samenwerking met Ontwikkelingslanden (PSO)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	29 800	29 800
Mutatie	7 000	3 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	36 800	32 800

Verplichtingen

De voorgestelde verhoging van het verplichtingenbedrag met 7,0 mln wordt voor drie mln veroorzaakt doordat, als gevolg van de herziening van het pakket uitzendvoorwaarden van PSO, de uitzendkosten hoger zullen uitvallen. De resterende 4,0 mln heeft betrekking op de structurele verhoging van het PSO-programma voor 1996, waarvan de verplichting nog dit jaar zal worden aangegaan.

Uitgaven

Voorgesteld wordt dit artikelonderdeel met 3,0 mln te verhogen. De verhoging is noodzakelijk in verband met de herziening van het arbeidsvoorwaardenpakket van de bij de PSO aangesloten organisaties en de stijging van de daaraan verbonden contractkosten.

Artikel 03.13.04 Vakbondsmedefinancieringsprogramma (VMP)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	20 000	20 000
Mutatie	1 000	-/-2 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	21 000	18 000

Verplichtingen

In de ontwerp-begroting 1996 is voor dit onderdeel een bedrag van 21 mln opgenomen. Gelet op het gegeven dat dit bedrag nog dit jaar aan het VMP zal worden toegezegd wordt een verhoging voorgesteld van 1 mln.

Uitgaven

Voorgesteld wordt de bijdrage 1995 te verlagen met 2 mln. De FNV heeft aangegeven dat de liquiditeitsaanvraag voor het vierde kwartaal van 1995 lager zal uitvallen. Dit doordat bij de uitvoering van sommige projecten een stagnatie is opgetreden. Daarnaast wordt de vertraging veroorzaakt door de invoering van een nieuw model meerjaren-financiering. De aanzet van deze benadering is arbeidsintensief, waarbij aanvragen voor activiteiten in de informele sector nieuw zijn, waardoor de beoordeling door de FNV meer tijd vergt.

Artikel 03.14.01 SNV-programma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	84 000	84 000
Mutatie	-/-3 000	-/-3 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	81 000	81 000

Verplichtingen en uitgaven

Voorgesteld wordt de verplichtingen- en uitgavenramingen met 3,0 mln te verlagen. De mutatie wordt enerzijds veroorzaakt door lagere perso-

neelskosten als gevolg van een geringer aantal uitzendingen en anderzijds door de lagere dollarkoers, waardoor uitgaven lager uit zijn gevallen.

Artikel 03.15.03 Opvang in Nederland van asielzoekers; door VWS te declareren

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	318 900	318 900
Mutatie	-/-318 900	-/-318 900
Stand 2e suppletore begroting 1995	nihil	nihil

Verplichtingen en uitgaven

Als gevolg het besluit van de Regering de kosten die verbonden zijn aan de subsidiering van het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers, die belast is met de uitvoering van de opvang van asielzoekers tot een maximum van 318,9 mln, op te nemen in de begroting van Justitie, wordt voorgesteld dit artikelonderdeel met genoemd bedrag te verlagen.

Artikel 03.15.04 Opvang in Nederland van asielzoekers; door Justitie te declareren

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	71 000	71 000
Mutatie	318 900	318 900
Stand 2e suppletore begroting 1995	389 900	389 900

Verplichtingen en uitgaven

Zoals onder artikelonderdeel 03.15.03 toegelicht is de uitvoering van de opvangregeling van asielzoekers met ingang van 1995 opgedragen aan het ministerie van Justitie. Gelet hierop wordt voorgesteld dit artikelonderdeel te verhogen met 318,9 mln.

Artikel 03.17.01 en 02 Rentesubsidies en apparaatskosten NIO

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	308 000	308 000
1e suppletore begroting	-/-302 747	-/-20 000
Mutatie	- 0 253	- 10 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	5 000	278 000

Verplichtingen

Zoals in de eerste wijzigingswet (TK, 1994–1995, 24 182, nr. 2) reeds is toegelicht, zijn in 1994 de doorlopende verplichtingen uit hoofde van de rentesubsidies in de verplichtingenadministratie opgenomen. De nu

voorgestelde verlaging met 0,253 mln heeft betrekking op een bijstelling in de geraamde apparaatskosten van de NIO.

Uitgaven

Als gevolg van de rentedaling van de afgelopen jaren heeft ook in 1995 herfinanciering van opgenomen leningen tegen lager rentende leningen plaatsgevonden. Op grond hiervan en van het voortschrijdend kwartaal-gemiddelde, gebaseerd op de reeds ontvangen declaraties in 1995, wordt voorgesteld dit onderdeel te verlagen met 10,0 mln.

Artikel 03.19 Nationale Apparaatskosten: Inspectie Ontwikkelingssamenwerking (IOV)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	3 400	3 500
Mutatie	2 578	400
Stand 2e suppletore begroting 1995	5 978	3 900

Verplichtingen

Voorgesteld wordt de verplichtingenraming met 2,578 mln te verhogen. Deze verhoging heeft betrekking op nu te committeren nieuwe onderzoeken, welke naar verwachting eerst in 1996 tot uitgaven zullen leiden.

Uitgaven

De hogere ramingen voor verplichtingen en uitgaven in 1995 voor IOV-onderzoeken hangen samen met een concentratie van de aanvang van nieuwe onderzoeken in de periode 1994 en begin 1995. Zeven nieuwe IOV-onderzoeken zijn in de tweede helft van 1994, c.q. 1995 aangevangen. De relatief dure veldfase van deze onderzoeken is medio 1995 aangevangen waardoor de uitgaven voor dat jaar hoger zijn uitgevallen. Voorgesteld wordt de uitgaven met 0,4 mln te verhogen.

Artikel 03.20 Subsidies aan Instituten

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	35 841	35 841
1e suppletore begroting	-/-4 857	863
Mutatie	30 244	314
Stand 2e suppletore begroting 1995	61 228	37 018

Verplichtingen

De voorgestelde verhoging van 30,244 mln heeft voor 29,930 mln betrekking op nog dit jaar toe te zeggen bijdragen – welke derhalve in 1995 in de verplichtingenadministratie worden opgenomen – aan instituten van internationaal onderwijs en onderzoek. Het betreft hier de bijdragen voor 1996. Voor 0,314 mln heeft de verhoging betrekking op hetgeen onder «uitgaven» wordt toegelicht.

Uitgaven

Voorgesteld wordt dit artikel te verhogen met 0,314 mln. Deze verhoging heeft betrekking op de prijsbijstelling ten behoeven van de de instellingen Afrika Studie Centrum (0,033 mln), Het KIT (0,264 mln) en het RNTC (0,017 mln).

Artikel 03.21.01 Nationale Commissie Voorlichting en Bewustwording Ontwikkelingssamenwerking (NCO)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	17 200	17 200
Mutatie	1 800	–
Stand 2e suppletore begroting 1995	19 000	17 200

Verplichtingen

Voor de activiteiten ten behoeve van het VBO-programma (Voorlichting, Bewustwording Ontwikkelingssamenwerking) is in de ontwerp-begroting 1996 een bedrag van 19,0 mln opgenomen. Dit bedrag zal nog dit jaar – onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring – aan de NCO worden toegezegd, waarmee een bedrag van 19,0 mln nog dit jaar in de verplichtingenadministratie zal worden opgenomen.

Voorgesteld wordt de raming op de verplichting met 1,8 mln te verhogen.

Artikel 03.21.02 Voorlichtingsactiviteiten Ontwikkelingssamenwerking

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	3 500	3 500
Mutatie	180	180
Stand 2e suppletore begroting 1995	3 680	3 680

Verplichtingen en uitgaven

De voorgestelde verhoging met 0,18 mln betreft de dekking van een voziene overschrijding van 0,18 mln in verband met een aantal extra publicaties.

Artikel 03.21.03 Natuur- en Milieu-Educatie (NME)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	2 000	2 000
Mutatie	6 000	–
Stand 2e suppletore begroting 1995	8 000	2 000

Verplichtingen

De voorgestelde mutatie in de verplichtingenraming houdt verband met het aangaan van een contract met een looptijd van 4 jaar, waarin uitvoering zal worden gegeven aan het Kaderplan Natuur- en Milieu-Educatie (TK 1993–1994, nr. 20 487, nr. 13), dat zowel binnen- als buitenschoolse NME-activiteiten behelst. Dit contract zal nog in 1995 zijn beslag krijgen en als zodanig in de verplichtingenadministratie worden opgenomen.

Artikel 03.21.04 NAR en RAWOO

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	700	700
Mutatie	110	110
Stand 2e suppletore begroting 1995	810	810

Verplichtingen en uitgaven

Voorgesteld wordt dit artikelonderdeel met 0,110 mln te verhogen. Dit is het saldo van een neerwaartse bijstelling van 0,1 mln op het onderdeel van de NAR in verband met het achterblijven van uitgaven ten behoeve van de «ondersteuning Raad en secretariaat» en een overschrijding van de uitgaven van de RAWOO met 0,21 mln als gevolg van extra activiteiten, zoals de externe evaluatie van de RAWOO en een follow-up van het meest recente RAWOO-advies.

Artikel 03.21.05 SamSam /IS /Scherpenzeelstichting

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	5 500	5 500
Mutatie	-/-180	-/-180
Stand 2e suppletore begroting 1995	5 320	5 320

Verplichtingen en uitgaven

Als gevolg van een genomen beheersmaatregel die inhoudt dat de definitieve jaarafrekening van SamSam structureel een jaar wordt verschoven, ic de rekening over 1995 wordt verschoven naar 1996, wordt voorgesteld dit artikelonderdeel te verlagen met 0,180 mln, hetgeen overeenkomt met de verwachte nabetaling op dit artikelonderdeel in 1996.

Artikel 03.27 Onderzoek

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	51 000	48 000
Mutatie	26 500	–
Stand 2e suppletore begroting 1995	77 500	48 000

Verplichtingen

De overschrijding van het verplichtingenbedrag wordt veroorzaakt door de voortgang in realisatie van activiteiten binnen het Bio-technologieprogramma, doch waartoe het de bovengrens van dit programma (50 mln voor 5 jaar) nooit is opgehoogd.

Daarnaast door nieuwe activiteiten in het kader van de meerjarige onderzoekprogramma's en voor beleidsmatig onderzoek, zoals conflict-onderzoek ontwikkeld, en deze zullen naar verwachting voor een deel dit jaar in de verplichtingenadministratie worden opgenomen.

Voorgesteld wordt de verplichtingenbedrag met 26,5 mln te verhogen.

Artikel 03.28 Vrouwen en Ontwikkeling

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	25 000	25 000
1e suppletore begroting	7 450	7 450
Mutatie	12 000	12 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	44 450	44 450

Verplichtingen en uitgaven

Een verdere verhoging ten opzichte van de stand van de eerste suppletore begroting met 12,0 mln is enerzijds het gevolg van een aantal extra activiteiten ten behoeve van de Vierde Wereld Vrouwenconferentie te Peking en anderzijds heeft deze verhoging betrekking op een additionele bijdrage ad 7,0 mln ten behoeve van Women's World Banking als aanvulling van de algemene middelen, waarmee de bijdrage – evenals in 1994 – in totaal 10,0 mln bedraagt.

Voorgesteld wordt de verplichtingen- en uitgavenramingen met 12,0 mln te verhogen.

Artikel 03.29 Stedelijke Armoedebestrijding

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	10 000	8 000
Mutatie	7 523	2 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	17 523	10 000

Verplichtingen

De voorgestelde verhoging van de verplichtingenraming met 7,523 mln wordt veroorzaakt doordat in het kader van de voorbereidingen van de HABITAT II conferentie meer financieringsaanvragen worden ingediend dan aanvankelijk werd voorzien. Hieronder zijn enkele meerjarige activiteiten welke nog dit jaar zullen worden gecommitteerd.

Uitgaven

De uitgavenraming zal – naar de huidige inzichten – per saldo met 2,0 mln worden overschreden. Dit in verband met de voortgang van in

behandeling zijnde projecten, waardoor in 1995 meer uitgaven zullen worden verricht.

Voorgesteld wordt dit artikelonderdeel met genoemd bedrag te verhogen.

Artikel 03.30.02 Speciale programma's FMO

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	26 000	26 000
Mutatie	10 500	4 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	36 500	30 000

Verplichtingen

Binnen het kader van de aan de FMO uitbestede programma's te weten: « Investeringsbevordering en technische assistentie » is een nieuw instrument gecreeerd, seed capital, dat – gezien de toename van het aantal goedgekeurde aanvragen – een groeiende belangstelling ondervindt. Bij dit programma besteedt de FMO extra aandacht aan Afrika. Op grond hiervan is een verhoging van de bijdrage voor 1995 van 4,0 mln en voor 1996 van 6,5 mln toegezegd, zodat wordt voorgesteld de verplichtingenraming met dit bedrag te verhogen tot 36,500 mln.

Uitgaven

Gelet op hetgeen hierboven onder «verplichtingen» is toegelicht wordt een verhoging van de kasmiddelen voor 1995 voorgesteld met 4,0 mln.

Artikel 03.30.03 Programma Uitzending Managers (PUM)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	9 400	9 400
Mutatie	2 900	–
Stand 2e suppletore begroting 1995	12 300	9 400

Verplichtingen

De voorgestelde verhoging van 2,9 mln heeft voor 1,1 mln betrekking op de reeds in de ontwerp-begroting 1996 opgenomen verhoging van de bijdrage aan het NCW ten behoeven van het PUM-programma. Daar de bijdrage 1996 reeds in 1995 wordt bekend gemaakt, dient dit bedrag nog dit jaar in de verplichtingenadministratie te worden opgenomen. Daarnaast is door tweede ondergetekende, onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring, toegezegd aan de NCW de bijdrage voor 1996 met 1,8 mln te verhogen. Deze verhoging kan door NCW/PUM worden besteed voor enerzijds de voorziene groei van het aantal missies in 1996 (extra verplichtingenruimte van 1,2 mln) en anderzijds voor de uitvoering van 3 cursussen door het Management Centrum van NCW in een drietal Oost-Europese landen. Deze laatste extra bijdrage geldt alleen voor 1996.

Artikel 03.30.05 Bedrijfsmatige technische bijstand

Opbouw verplichtingen en uitgaven vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	2 600	2 000
Mutatie	-/-600	-/-500
Stand 2e suppletore begroting 1995	2 000	1 500

Verplichtingen

De voorgestelde onderschijding van het verplichtingenbedrag met 0,6 mln ten opzichte van het aanvankelijk voor 1995 geraamde bedrag is het gevolg van het uitstellen van enkele activiteiten naar 1996, waaronder de evaluatie van de FMO.

Deze voorziene activiteiten zullen niet meer dit jaar worden gecommitteerd.

Uitgaven

De mutatie van minus 0,5 mln wordt veroorzaakt door het feit, dat betalingen aan externe deskundigen, die worden ingeschakeld bij de beoordeling van ORET- en MILIEV-aanvragen, welke betrekking hebben op het vierde kwartaal 1995 naar verwachting eerst in 1996 zullen plaatsvinden.

Voorgesteld wordt de kasraming met dit bedrag te verlagen.

Artikel 03.30.06 Ontwikkelingsrelevante exporttransacties, schenkingen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	122 000	115 000
1e suppletore begroting	223 000	-
Mutatie		-/-15 200
Stand 2e suppletore begroting 1995	345 000	99 800
W.N.T.B	230 000	

Uitgaven

Het aantal financieringsaanvragen neemt toe. Desalniettemin wordt – uitgaande van het ervaringsfeit dat de afronding van nog te sluiten financieringsaanbiedingen doorgaans meer tijd in beslag neemt dan wordt voorzien, een neerwaartse mutatie voorgesteld van 15,2 mln. Binnen het departement worden maatregelen ontwikkeld welke beogen de behandelingsduur van ORET-aanvragen te beperken tot 4 maanden.

Artikel 03.30.07 ITC-bijdrage via CBI

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	2 000	2 000
Mutatie	1 000	1 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	3 000	3 000

Verplichtingen en uitgaven

Voorgesteld wordt de bijdrage aan het ITC te verhogen met 1,0 mln. Hiermee komt de totale bijdrage aan het ITC op het niveau van 1993. De bestuurlijke problemen waarmee het ITC in 1994 en 1995 werd geconfronteerd, en welke de aanleiding waren de bijdrage destijds te verlagen, behoren nu met de benoeming van een nieuw uitvoerend directeur tot het verleden.

Artikel 03.32.01 Betalingsbalanssteun en schulden, schenkingen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	99 650	99 683
1e suppletore begroting	72 332	72 332
Mutatie	76 450	76 450
Stand 2e suppletore begroting 1995	248 432	248 465

Verplichtingen en uitgaven

Voorgesteld wordt de uitgaven op dit artikelonderdeel te verhogen met per saldo 76,450 mln ten behoeve van te nemen schuldverlichtingsmaatregelen voor een aantal landen – conform het gevoerde schuldenbeleid. Nieuwe schuldverlichtingsmaatregelen betreffen schuldendienstverlichting en zijn getroffen ten gunste van Burkina Faso (10 mln), Bolivia (17 mln), Nigaragua (44,6 mln), Honduras (14,2 mln), Zambia (15 mln), Uganda (10 mln), Guinee Bissau (6,7 mln), en Ethiopie (10 mln).

Daarnaast is een viertal landen schuldverlichting geboden in de vorm van het afboeken van uitstaande hoofdsommen. Het betreft hier een totaal van 49,4 mln ten behoeven van de volgende landen: Filippijnen (2 mln), Ghana (16,5 mln), Costa Rica (3,3 mln) en Angola (27,6 mln). Gelet op de nog niet bestede ruimte wordt voorgesteld dit artikelonderdeel met 76,4 mln te verhogen.

Artikel 03.33.01 Humanitaire noodsituaties

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	265 000	265 000
1e suppletore begroting	30 000	30 000
Mutatie	74 020	74 020
Stand 2e suppletore begroting 1995	369 020	369 020

Verplichtingen en uitgaven

De voorgestelde verhoging met per saldo 74,020 mln is het gevolg van de toenemende behoefte aan humanitaire noodhulp. Zo werden in een aantal complexe noodsituaties (waaronder Irak met 10,0 mln) additionele bijdragen ter beschikking gesteld en op grond van de kabinetsbeslissing 25,0 mln bijgedragen aan de noodhulpoperatie voor Sint Maarten. Daarnaast werden noodhulpbijdragen verleend aan Burundi, Rwanda, Liberia, Somalie, Sudan en het voormalig Joegoslavië.

Een overzicht van de humanitaire hulpverlening over de periode januari tot en met juli 1995 is de Kamer op 24 augustus toegegaan.

Artikel 03.33.03 Activiteiten met betrekking tot mensenrechten en democratiseringsprocessen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	11 000	11 000
Mutatie	1 428	-
Stand 2e suppletore begroting 1995	12 428	11 000

Verplichtingen

Voor 1996 wordt een toename van de activiteiten voor dit artikel-onderdeel voorzien, waarvoor reeds in het lopende jaar verplichtingen zullen worden aangegaan, met name in het kader van langduriger en institutionele steun aan internationale mensenrechteorganisaties en organisaties die zich inzetten voor vredesinitiatieven.

Voorgesteld wordt het verplichtingenbedrag te verhogen met 1,428 mln.

Artikel 03.34.01 Project- en programmavoorbereiding en begeleiding

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	3 800	3 500
Mutatie	-	-/-600
Stand 2e suppletore begroting 1995	3 800	2 900

Uitgaven

Dit artikelonderdeel wordt meer vraag dan aanbod gestuurd. Op basis van het aantal activiteiten in uitvoering wordt een onderschrijding verwacht van ca. 0,6 mln. Voorgesteld wordt dit artikelonderdeel met dit bedrag te verlagen.

Artikel 03.34.02 KAP-programma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	18 000	18 000
1e suppletore begroting	1 000	1 000
Mutatie	-/-1 500	-/-1 500
Stand 2e suppletore begroting 1995	17 500	17 500

Verplichtingen en uitgaven

Het aantal en de omvang van door de posten gehonoreerde financieringsverzoeken valt lager uit dan oorspronkelijk werd voorzien. Gelet hierop wordt voorgesteld dit artikelonderdeel voor 1996 met 1,5 mln te verlagen.

Artikel 03.34.04 Cultuurprogramma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	3 000	3 000
1e suppletore begroting	500	500
Mutatie	1 000	-
Stand 2e suppletore begroting 1995	4 500	3 500

Verplichtingen

De verhoging van de verplichtingenraming met 1,0 mln is van administratieve aard, aangezien twee contracten, welke eerder in de verplichtingenadministratie werden opgenomen zijn gedecommitteerd. Hierdoor dreigt een overschrijding van het verplichtingenbudget voor 1995 doordat nieuwe activiteiten zijn gecommiteerd die dit jaar wel tot uitgaven zullen leiden. Voorgesteld wordt de verplichtingenruimte met 1,0 mln te verhogen.

Artikel 03.34.05 Communicatieprogramma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	3 800	4 000
Mutatie	1 400	1 400
Stand 2e suppletore begroting 1995	5 200	5 400

Verplichtingen en uitgaven

Voorgesteld wordt dit artikelonderdeel te verhogen met 1,4 mln. Deze verhoging heeft betrekking op de toegenomen financieringsbehoefte. Deze neemt, als gevolg van de toenemende populariteit van dit programma toe. De verhoging zal zowel worden aangewend ten behoeve van de door de Stichting Communicatie Ontwikkelingssamenwerking als ten behoeve van de door het departement uitgevoerde activiteiten.

Artikel 03.34.03 Gemeente Initiatieven en Kleine Plaatselijke activiteiten

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	6 000	6 000
Mutatie	1 000	-
Stand 2e suppletore begroting 1995	7 000	6 000

Verplichtingen

In de ontwerp-begroting 1996 is ten behoeve van het programma, dat wordt uitgevoerd door het VNG en de NCO, een bedrag opgenomen van 7,0 mln. Dit bedrag zal nog dit jaar aan beide organisaties worden toegezegd, waardoor dit in de verplichtingenadministratie voor 1995

wordt opgenomen. Gelet hierop wordt voorgesteld dit artikelonderdeel te verhogen met 1,0 mln .

Artikel 03.34.07 Ondersteuning van kinderen in moeilijke omstandigheden (K&O Programma)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	1 500	2 000
1e suppletore begroting	500	500
Mutatie	5 650	–
Stand 2e suppletore begroting 1995	7 650	2 500

Verplichtingen

Als gevolg van twee committeringen, elk met een looptijd van drie jaar, te weten «Stichting Liliane Fonds» (3,2 mln) en «Kinderen in de Knel» (2,8 mln) wordt voorgesteld de verplichtingenraming voor dit artikelonderdeel per saldo met 5,65 mln te verhogen. Beide verplichtingen zullen in 1995 in de verplichtingenadministratie worden opgenomen.

Artikel 03.36.01 VN-Ontwikkelingsprogramma (UNDP)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	160 000	160 000
Mutatie	10 000	5 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	170 000	165 000

Verplichtingen

Voorgesteld wordt de verplichtingen van dit artikelonderdeel met 10,0 mln te verhogen. Deze verhoging heeft voor 5,0 mln betrekking op de verhoging van de uitgavenraming 1996 met dit bedrag. Op de «pledging conference» van november 1995 zal een bedrag van 165,0 mln worden toegezegd, dat in 1995 in de verplichtingenadministratie zal worden opgenomen. Daarnaast heeft de voorgestelde verhoging betrekking op een eenmalige extra bijdrage aan dit fonds in 1995 van 5,0 mln. De verhoging van de bijdrage is deels structureel van aard en gebaseerd op het vertrouwen in de activiteiten en extra taken die UNDP toevloeien.

Uitgaven

Zoals onder verplichtingen is toegelicht is besloten het fonds in 1995 een extra bijdrage ad 5,0 mln te geven. Voorgesteld wordt dit artikelonderdeel met 5,0 mln te verhogen.

Artikel 03.36.02 VN-Kapitaalontwikkelingsfonds (UNCDF)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	10 000	10 000
1e suppletore begroting	–	– 600
Mutatie	10 600	5 600
Stand 2e suppletore begroting 1995	20 600	15 000

Verplichtingen

De voorgestelde verhoging van de verplichtingenraming met 10,6 mln heeft voor 5,0 mln betrekking op een in de ontwerp-begroting 1996 aangekondigde verhoging tot 15,0 mln, hetgeen dezelfde bijdrage is als in 1993. Deze bijdrage zal tijdens de komende «pledging conference» in november worden toegezegd en vervolgens in de verplichtingen-administratie worden opgenomen. Voor 5,6 mln heeft de voorgestelde verhoging betrekking op een additionele bijdrage in 1996 en die is gebaseerd op de positieve ontwikkelingen binnen de UNCDF, zoals gepresenteerd in het nieuwe beleidsplan dat medio 1995 verscheen. Voorts lijken er nieuwe mogelijkheden te liggen in de onlangs opgerichte Consultatieve Group to Assist the Poorest (CGAP).

Uitgaven

Voorgesteld wordt de uitgavenraming met 5,6 mln te verhogen op grond van hetgeen hiervoor onder «verplichtingen» is toegelicht.

Artikel 03.36.03 VN-Bevolkingsfonds (UNFPA)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	64 000	64 000
1e suppletore begroting	300	300
Mutatie	16 000	5 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	80 300	69 300

Verplichtingen

Ter bevordering van de follow up van het actieprogramma van de in 1994 in Cairo gehouden Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling (ICPD), waarin UNFPA een centrale rol speelt, wordt in de ontwerp-begroting 1996 voorgesteld de bijdrage met ingang van dat jaar – ten opzichte van het meerjarenplan 1995–1999 structureel te verhogen met 11,0 mln. Op de «pledging conference» van november 1995 zal een bijdrage ad 75,0 mln worden toegezegd en in de verplichtingen-administratie worden opgenomen. Daarnaast wordt voorgesteld de bijdrage aan dit fonds voor 1995 met 5,0 mln te verhogen. Per saldo wordt een verhoging van 16,0 mln voorgesteld. Voor UNFPA houdt dit, behalve de verbreding van de eigen programma's en het implementeren van daarmee samenhangende organisatorische en programmatische gevolgen, ook in dat een belangrijke rol kan worden gespeeld in het uitdragen van deze brede visie op bevolkingsproblematiek naar andere onderdelen van het VN-systeem.

Uitgaven

Zoals hiervoor onder verplichtingen is toegelicht, wordt voorgesteld dit artikelonderdeel te verhogen met 5,0 mln.

Artikel 03.36.04 Kinderfonds van de Verenigde Naties (UNICEF)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	37 000	37 000
Mutatie	10 000	5 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	47 000	42 000

Verplichtingen en uitgaven

De voorgestelde verhoging van dit artikelonderdeel met 10,0 mln heeft enerzijds betrekking op de in de ontwerp-begroting 1996 aangekondigde verhoging van de bijdrage aan UNICEF met 5,0 mln en anderzijds op een voor 1995 toegekende verhoging van 5,0 mln, waarmee de verhoging structureel is geworden. De structurele verhoging is gebaseerd op de goede performance van UNICEF en dient te worden gezien in het licht van de opvolging van de Nederlandse beleidsvoornemens verwoord in de notitie «beleid in de kinderschoenen»

Artikel 03.36.05 Hulp aan vluchtelingen via VN-organisaties (UNHCR)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	43 000	43 000
Mutatie	49 000	3 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	92 000	46 000

Verplichtingen

Zoals is de ontwerp-begroting 1996 is weergegeven wordt voorgesteld de bijdrage aan UNHCR structureel te verhogen met 3,0 mln tot 46,0 mln. Deze bijdrage – voor 1996 is dat 46 mln – zal worden aangekondigd op de Pledging-conference in november 1995. Aangezien een dergelijke toezegging als een verplichting dient te worden geregistreerd in het jaar waarin de toezegging wordt gedaan, zal de bijdrage voor 1996 in 1995 in de verplichtingenbegroting moeten worden opgenomen.

Per saldo bedraagt de voorgestelde verhoging van het verplichtingenbedrag 49,0 mln, waarvan 3,0 mln in 1995 tot uitgaven zullen leiden en betrekking hebben op een additionele bijdrage voor dit jaar.

Uitgaven

Zoals hiervóór onder verplichtingen is toegelicht, wordt – gezien de toename van uitgaven van UNHCR als gevolg van de groei van het vluchtelingenvraagstuk en de hulpprogramma's- een verhoging van 3,0 mln voor 1995 voorgesteld.

Artikel 03.36.06 Hulp aan vluchtelingen via VN-organisaties UNRWA

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	9 000	9 000
Mutatie	11 000	1 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	20 000	10 000

Verplichtingen

In de memorie van toelichting op de ontwerp-begroting 1996 is reeds melding gemaakt van het feit, dat de bijdrage aan de UNWRA – behoudens parlementaire goedkeuring – met ingang van 1996 structureel zal worden verhoogd met 1,0 mln naar 10,0 mln per jaar. Deze bijdrage voor 1996 zal tijdens de Pledging-conference in november 1995 worden aangekondigd. Aangezien een dergelijke toezegging als een verplichting dient te worden geregistreerd in het jaar waarin de toezegging wordt gedaan, zal de bijdrage voor 1996 in 1995 in de verplichtingen-administratie worden opgenomen.

De resterende 1,0 mln aan hogere verplichtingen wordt veroorzaakt door onverwachte activiteiten die nog in 1995 tot uitgaven zullen leiden, zoals de Jordaans/Palestijnse invoering van een extra schooljaar en de aanschaf van het daarvoor benodigde studiemateriaal, waaraan UNRWA ondersteuning verleent.

Voorgesteld wordt de verplichtingenraming hiervoor met 1,0 mln te verhogen.

Uitgaven

De voorgestelde verhoging van 1,0 mln heeft betrekking op hetgeen hiervoor werd toegelicht met betrekking tot de invoering van een extra schooljaar in de gebieden die worden bestuurd door de Palestijnse Autoriteit.

Artikel 03.36.09 Speciale Programma's

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	40 200	40 200
1e suppletore begroting	900	300
Mutatie	14 900	16 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	56 000	56 500

Verplichtingen

De verhoging van de verplichtingenraming 1995 is het saldo van enkele nieuwe toezeggingen aan UNICEF (5,0 mln), de Consultancy Group to Assist de Poorest (CGAP) (5,0 mln) en de verhuizing van het hoofdkantoor van de UNWRA van Wenen naar Gaza (2 mln). Daarnaast zijn extra bijdragen toegezegd aan het VN vrijwilligersprogramma, het VN Aids programma, het VN Trickle-up programme en het Human Reproduction Programme van de WHO. Een verhoging van 14,9 mln wordt daarom voorgesteld.

Uitgaven

Naar verwachting zullen de nieuw aangegane verplichtingen zoals hiervoor onder «verplichtingen» is toegelicht nog in 1995 tot uitgaven leiden. Daarnaast wordt op een aantal activiteiten een onderschrijving voorzien. Deze bedraagt per saldo 1,1 mln zodat wordt voorgesteld de uitgavenraming met 16,0 mln te verhogen.

Artikel 03.36.10 OS-bijdrage vredesoperaties in OWS-landen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	61 250	61 250
Mutatie	18 750	18 750
Stand 2e suppletore begroting 1995	80 000	80 000

Verplichtingen en uitgaven

De – door tussenkomst van het Ministerie van Defensie – van de VN ontvangen ramingen inzake deze contributie overschrijden het begrotingsbedrag met 18,75 mln. Voorgesteld wordt dit onderdeel voorshands overeenkomstig te verhogen.

Artikel 03.37.01 Medefinanciering van Hoger Onderwijs Samenwerking (MHO)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	38 000	38 000
Mutatie	4 000	2 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	42 000	40 000

Verplichtingen

Voorgesteld wordt de verplichtingenraming met per saldo 4,0 mln te verhogen. Deze mutatie heeft voor een belangrijk deel betrekking op de afwikkeling van het voormalige SV-programma en de start van nieuwe projecten, waarvoor additionele middelen ad 2,0 mln voor 1995 benodigd zijn.

De toevoeging van twee nieuwe counterpartinstellingen uit India en Zuid-Afrika aan de tien bestaande samenwerkingsrelaties met ingang van 1996 veroorzaakt een verdere verhoging van 2,0 mln van het verplichtingenniveau 1995, aangezien de verplichting wordt geregistreerd in het jaar waarin de schriftelijke toezegging is gedaan.

Uitgaven

Als gevolg van het hiervoor onder «verplichtingen» vermelde, wordt een verhoging van 2,0 mln voor het lopende begrotingsjaar voorgesteld.

Artikel 03.37.02 Directe steun aan opleidingsinstituten in ontwikkelingslanden (DSO)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	27 000	27 400
Mutatie	6 338	- 100
Stand 2e suppletore begroting 1995	33 338	27 300

Verplichtingen

Dit onderdeel bestaat uit drie deelbudgetten, te weten de Nederland-Israel samenwerking, het Nederland-Joegoslavië programma en het DSO, waarvan de twee eerstgenoemde vaste componenten zijn. De overschrijding met 6,338 mln is voor 6,0 mln van technische aard, aangezien de verplichting aan het Nederland-Israel Comité voor dit bedrag voor het lopende jaar begin 1995 in het financiële systeem is ingevoerd, terwijl de bijdrage voor 1996 van eveneens 6,0 mln avant 1 december 1995 dient te worden toegezegd en als zodanig als verplichting te worden geregistreerd.

Daarnaast wordt de overschrijding veroorzaakt doordat extra verplichtingen zijn aangegaan ter waarde van 0,338 mln.

Voorgesteld wordt de verplichtingenraming overeenkomstig te verhogen.

Uitgaven

De voorgestelde neerwaartse mutatie van 0,1 mln wordt veroorzaakt door de lage dollarkoers bij betalingen in het kader van de tripartite samenwerking met instituten in het voormalige Joegoslavië.

Artikel 03.37.03 Samenwerking met Internationaal Onderwijs Instituten (SIO)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	66 156	66 156
Mutatie	44 844	1 784
Stand 2e suppletore begroting 1995	111 000	67 940

Verplichtingen

Voorgesteld wordt de verplichtingenraming voor dit artikelonderdeel met 44,844 mln te verhogen. Deze mutatie is voor 34,0 mln van technische aard, aangezien de in 1994 in het kader van het NFP aangegane verplichting voor 1995 eerst begin 1995 in het financiële systeem is ingevoerd, terwijl op basis van de contracten met de IO-instellingen het beschikbare bedrag voor 1996 vóór 1 december 1995 aan de instellingen moet worden toegezegd en een technische verhoging met f 0,5 mln als gevolg van een verhoging van de maandtoelagen in 1996 voor de studenten, die reeds in 1995 is toegezegd. Beide genoemde bedragen worden nog dit jaar als verplichtingen geregistreerd. Daarnaast is als gevolg van toezeggingen van de Minister-President aan China en Vietnam met betrekking tot groepsopleidingen (vooral op het terrein van luchten

scheepvaart), in het kader van het speciale beurzenprogramma, een verhoging van 3,0 mln noodzakelijk. Tenslotte is een aantal nieuwe activiteiten eerder dan gepland van start gegaan, waardoor deze in de verplichtingenadministratie zijn opgenomen.

Uitgaven

De voorgestelde verhoging van de uitgavenraming heeft betrekking op toezegging van de Minister-President aan China en Vietnam, inzake groepsopleidingen, met name op het terrein van de lucht- en scheepvaart, in het kader van het speciale beurzenprogramma, zoals hiervóór onder «verplichtingen» is toegelicht.

Artikel 03.45.01 Milieubeleid in Ontwikkelingslanden / Bilaterale activiteiten

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	95 000	110 000
1e suppletore begroting	15 000	15 000
Mutatie	80 000	- 10 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	190 000	115 000

Verplichtingen

Voorgesteld wordt de verplichtingenraming van dit artikelonderdeel met 80,0 mln te verhogen. Deze verhoging wordt voor 15 mln veroorzaakt door een overheveling van artikelonderdeel 03.45.02 «Milieubeleid in ontwikkelingslanden, multilaterale activiteiten» in verband met hogere, dan in de ontwerp-begroting voorziene ramingen voor bilaterale, en lagere dan in de ontwerp-begroting voorziene ramingen voor multilaterale activiteiten. Anderzijds anticipeert de verhoging op de te verwachten groei in 1996 en 1997 van het totale budget voor het milieubeleid in ontwikkelingslanden. Invulling geschiedt primair in het kader van het Regeringsstandpunt Tropisch Regenwoud en daarnaast onder meer door de groei van het aantal ingediende voorstellen op het terrein van energie en trustfonds bij internationale banken en instellingen.

Uitgaven

De voorgestelde neerwaartse mutatie van 10,0 mln op de uitgavenraming is het gevolg van het feit, dat een aantal nieuwe projecten meer onderzoek en overleg vergden met de couterparts dan aanvankelijk werd aangenomen, waardoor deze projecten nog niet of vertraagd tot uitvoering komen.

Artikel 03.45.02 Milieubeleid in ontwikkelingslanden / multilaterale activiteiten

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	90 000	45 000
1e suppletore begroting	-/-15 000	-/-15 000
Mutatie	-/-15 000	-/-2 500
Stand 2e suppletore begroting 1995	60 000	27 500

Verplichtingen

Voorgesteld wordt het verplichtingenbedrag met 15,0 mln te verlagen in verband met een verwachte onderschrijding. Uitgaven in het kader van het Global Environmental Facility (GEF) en andere multilaterale initiatieven komen, in geringere omvang dan verwacht, van de grond. Deze onderschrijding wordt overgeheveld naar artikelonderdeel 03.45.02, Milieubeleid in ontwikkelingslanden, bilaterale activiteiten.

Uitgaven

Voorgesteld wordt de uitgaven met 2,5 mln te verlagen in verband met een geraamde onderschrijding. Deze wordt veroorzaakt door hetgeen hiervoor onder «verplichtingen» is vermeld.

Artikel 03.45.03 Milieu-programma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	45 000	40 000
1e suppletore begroting	90 000	-/-5 500
Mutatie	-/-102 159	-/-33 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	32 841	1 500

Verplichtingen

Bij de eerste suppletore begroting is de verplichtingenruimte verhoogd tot 135,0 mln, waarvan naar verwachting 90,0 mln niet tot uitgaven zou leiden. Dit was gebaseerd op het totaalbedrag van de aangeboden financieringen op dat moment, die als verplichtingen dienden te worden geregistreerd bij aanbidding. Thans blijkt dat, naast het gegeven dat de binnenkomende aanvragen veel onderzoek vergen, slechts een klein deel in daadwerkelijke contractsluiting resulteert. Daarnaast zijn in een aantal gevallen aan de leverancier eisen gesteld met betrekking tot de inpassbaarheid van het voorstel in de bedrijfsvoering van de afnemer. Aan deze eisen kon niet op korte termijn worden voldaan waardoor naar verwachting deze voorstellen niet meer dit jaar zullen resulteren in financieringsaanbiddingen. Gelet hierop wordt een verlaging van de verplichtingenraming voorgesteld met 102159.

Momenteel wordt gewerkt aan de uitwerking van nadere maatregelen welke beogen de behandelingsduur van MILIEV-aanvragen te beperken.

Uitgaven

Voorgesteld wordt de uitgavenraming van dit artikelonderdeel met 33,0 mln te verlagen. De verwachte onderschrijding wordt veroorzaakt door hetgeen hiervóór bij «verplichtingen» is toegelicht en doordat voor het merendeel van de projecten nog geen definitieve schenkings-overeenkomst kan worden opgesteld. Met name neemt het commercieel te financieren gedeelte meer tijd in beslag dan aanvankelijk werd verwacht.

Artikel 03.46.01 Landenprogramma Azië en Oost-Europa, Azië

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	265 000	322 000
1e suppletore begroting	135 000	7 315
Mutatie	80 000	40 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	480 000	369 315

Verplichtingen

De voorgestelde mutatie betreft voor 30 mln een verplichting voor een additionele schuldverlichting voor India. De overige 50 mln is benodigd voor het aangaan van verplichtingen voor realisatie van de resterende mutatie ad 10 mln in de kassfeer en ter verzekering van de continuïteit van de bestedingen in 1996 en latere jaren.

De financiering van de uitgaven ten gevolge van deze verplichtingen-mutatie geschiedt binnen de voor uitgaven beschikbare bedragen in de begroting 1995 en 1996 en het meerjarenplan 1997 en volgende jaren. Bovendien is in 1995 aan verplichtingen die vóór 1995 zijn aangegaan voor een bedrag van ruim 12 mln neerwaarts bijgesteld. Dit bedrag zal waarschijnlijk dit jaar nog iets toenemen, hetgeen resulteert in de noodzaak nieuwe activiteiten in de verplichtingenadministratie op te nemen.

Uitgaven

De voorgestelde verhoging van 40 mln heeft voor 30 mln betrekking op een extra kwijtschelding van de schuldendienst van India. De overige 10 mln is het saldo van enerzijds tegenvallende uitgaven op sommige projecten en anderzijds extra benodigde uitgaven zoals extra programmahulp aan Vietnam van 4 mln, rehabilitatiehulp aan Sri Lanka van 2,5 mln en een bijdrage aan een UNDP-programma in Cambodja van 7,4 mln.

Artikel 03.46.02 Landenprogramma Azië en Oost Europa, Centraal Aziatische republieken en Oost-Europa

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	68 000	62 500
1e suppletore begroting	9 300	17 000
Mutatie	39 000	–
Stand 2e suppletore begroting 1995	116 300	79 500

Verplichtingen

De voorgestelde verhoging van het verplichtingenbudget is voor een deel bestemd voor het aangaan van nieuwe verplichtingen die nog dit jaar in de verplichtingenadministratie zullen worden opgenomen en tot uitgaven zullen leiden. Bij het opstellen van de eerste wijzigingswet werd voorzien dat de verplichtingenraming 1995 toereikend zou zijn, doch doordat enige meerjarig lopende activiteiten zijn gecommiteerd, wordt nu een overschrijding voorzien.

Daarnaast heeft de voorgestelde verhoging van de verplichtingenbudget betrekking op nog aan te gane nieuwe activiteiten welke eerst in 1996 tot uitgaven zullen leiden.

Artikel 03.47 Landenprogramma Afrika

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	650 000	650 000
1e suppletore begroting	315 000	54 000
Mutatie	10 000	2 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	975 000	706 000

Verplichtingen

Voorgesteld wordt de verplichtingenraming met 10 mln te verhogen. Deze verhoging heeft betrekking op nog in 1995 aan te gane verplichting met betrekking tot additionele programmahulp aan Ghana tot een bedrag van 10 mln. Deze verplichting dient nog dit jaar in de verplichtingenadministratie te worden opgenomen.

Uitgaven

Voorgesteld wordt dit artikelonderdeel met 2 mln te verhogen. Dit bedrag zal worden aangewend ter dekking van de kosten van eerste opvang van vluchtelingen uit de regio naar Eritrea.

Artikel 03.48 Landenprogramma Latijns-Amerika

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	130 000	149 000
1e suppletore begroting	93 000	-
Mutatie	-/-30 000	-/-3 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	193 000	146 000

Verplichtingen

Voorgesteld wordt dit artikelonderdeel te verlagen met 30 mln. Deze verlaging is het gevolg van het niet in 1995 in de verplichtingenadministratie opnemen van enkele grotere, meerjarige activiteiten. Een aantal van deze projectvoorstellen is niet goedgekeurd, terwijl enkele andere voorstellen niet meer in 1995 zullen worden afgerond, zodat deze niet meer in 1995 zullen worden gecommiteerd.

Uitgaven

Voorgesteld wordt dit artikelonderdeel te verlagen met 3 mln. Deze verlaging wordt voornamelijk veroorzaakt door de devaluatie van de US-dollar ten opzichte van de gulden. Een groot deel van de uitgaven voor projecten in Midden-Amerika vindt plaats in US\$, waardoor het equivalent van deze bedragen in Nederlandse guldens lager uitvalt. Daarnaast is er een vertraging opgetreden aan Costaricaanse kant bij het indienen van projectvoorstellen in het kader van het Duurzaam Ontwikkelingsverdrag (DOV).

KABNA (hoofdstuk IV)

Zoals in het algemeen deel reeds is toegelicht is de definitieve onderschrijving van hoofdstuk IV 1,995 mln lager uitgevallen dan bij het opstellen van de eerste wijzigingswet bekend was. Als gevolg hiervan heeft een herberekening van de bandbreedte plaatsgevonden. Dit resulteert in een verhoging van de middelen van KABNA met 0,998 mln.

Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (hoofdstuk VIII)

De verhoging van de toerekening van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen wordt verhoogd met 2,675 mln. Deze verhogingen betreffen enerzijds de toegekende prijsbijstelling en anderzijds de nieuwe wijze van ABP-premieberekening. De verhoging heeft voor 0,067 mln betrekking op de bijdrage aan het Afrika Studie Centrum, voor 0,527 mln op de extra bijdrage aan het ISS, voor 1,194 mln op de verhoging van de subsidie aan het KIT en voor 0,887 mln op de verhoging van de bijdrage aan de NUFFIC.

Financiën (hoofdstuk IXb)

De toerekening van het ministerie van Financiën aan de homogene groep ontwikkelingssamenwerking wordt per saldo verlaagd met 79,785 mln. Deze verlaging heeft voor 54,705 mln betrekking op de latere ontvangst van de afroepen van de IDA, terwijl de afgeroepen bedragen als gevolg van een wijziging in het verzilveringsschema lager uitvallen. Daarnaast zijn ook de bijdrages aan het IFC en de Regionale Banken en Fondsen als gevolg van een wijziging in de verzilveringsschema's 1 mln resp 25,2 mln lager uitgevallen dan aanvankelijk werd voorzien.

De post garantiebetalingen uit hoofde van de EIB wordt daarentegen verhoogd met een bedrag van 1,125 mln, zodat de toerekening per saldo met 79,785 mln kan worden verlaagd.

Verkeer & Waterstaat (hoofdstuk XII)

De toerekening van het ministerie van Verkeer en Waterstaat aan de homogene groep Ontwikkelingssamenwerking wordt verlaagd met 0,233 mln. Deze verlaging heeft betrekking op de lagere afdrachten aan de WMO, ICAO en IMO als gevolg van de lagere koers van de US-dollar.

Landbouw, Natuurbeheer & Visserij (hoofdstuk XIV)

De toerekening van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aan de homogene groep Ontwikkelingssamenwerking wordt verhoogd met 0,201 mln. Deze verhoging, die eveneens betrekking heeft op prijsbijstelling en ABP-premieberekening, betreft een verhoging van het Afrika Studie Centrum met 0,033 mln, een verhoging van de bijdrage aan het IAC met 0,120 mln en een verhoging van de bijdrage aan de ILRI met 0,048 mln.

EU-toerekeningen

De toerekeningen per saldo verhoogd met 22,2 mln. Deze verhoging is enerzijds gebaseerd op de vaststelling van de definitieve begroting van de EU en anderzijds vloeit deze verhoging voort uit het besluit van de Commissie de noodhulpreserve voor aanwending vrij te geven. De totale verhoging betreft 79 MECU. Het relatieve aandeel daarvan voor Nederland bedraagt 29,4 mln. Als gevolg hiervan heeft een herschikking plaats gevonden binnen de toegerekende onderdelen, waarbij de post «Noodhulp en specifieke maatregelen tot samenwerking met ontwikkelingslanden» is verhoogd met 29,4 mln en enkele andere onderdelen, als gevolg van de lagere ECU-koers zijn verlaagd.

Op grond van eerder gedane toezeggingen van tweede ondergetekende is als bijlage bij deze Memorie van Toelichting een exemplaar van de extracomptabele staat inzake Ontwikkelingssamenwerking opgenomen, waarin de mutaties over 1994 uit zowel de eerste als uit deze tweede wijzigingswet per afzonderlijk begrotingsonderdeel zijn opgenomen.

Tabel 1: OS-aandeel in beleidsveld 01, 02 en 05 (x f 1000,-)

Artikel	Verhoging/verlaging	OS-aandeel
01.01	- 700	- 278
01.03	379	718
02.01	455	455
05.01	3 645	1 273
05.02	2 201	2 201
Totaal	5 980	4 369

Beleidsveld 04 Afdracht aan de EU

Artikel 04.01 Vierde eigen middel

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	2 777 000	2 777 000
1e suppletore begroting	- 1 269 000	- 1 269 000
Mutatie	14 000	14 000
Stand 2e suppletore begroting 1995	1 522 000	1 522 000

Verplichtingen en uitgaven

Aan onderhavige mutatie liggen meerdere redenen ten grondslag.

Enerzijds is er sprake van een verlaging van de BNP-afdracht 1995 ad f 47 mln. De BTW- en BNP-afdrachten voor 1995 worden gebaseerd op de geraamde opvraag in de lopende EU-begroting 1995. De verlaging is het gevolg van het feit dat de monetaire reserve niet opgevraagd zal worden in 1995.

Anderzijds is er sprake van een verhoging ad f 61 mln in verband met een correctie op de BNP afdracht voor de jaren 1988-1994.

Beleidsveld 05 Diplomatieke Vertegenwoordigingen

Artikel 05.01 Personeel en Materieel

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	364 504	364 504
1e suppletore begroting	13 686	13 686
Mutatie	3 645	3 645
Stand 2e suppletore begroting 1995	381 835	381 835

Voor de concrete invulling van de mutaties, wordt verwezen naar de toelichting bij de artikelonderdelen 05.01.01 Actief regulier personeel, 05.01.02 Personeel, vergoedingen buitenland en 05.01.03 Materieel.

Artikel 05.01.01 Actief regulier personeel

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	140 434	140 434
1e suppletore begroting	6 833	6 833
Mutatie	- 21	- 21
Stand 2e suppletore begroting 1995	147 246	147 246

Verplichtingen en uitgaven

De mutatie is als volgt samengesteld (x f 1000):

a. Loonbijstelling	1 369
b. Kigali	160
b. Overheveling naar 05.01.03	- 1 550
Totaal	- 21

ad a) Deze verhoging betreft de (gebruteerde) toevoeging van middelen samenhangend met de eerste loonbijstelling 1995 en de aanvullende loonbijstelling van het begrotingsjaar 1995. Zie voor een nadere toelichting het gestelde onder artikel 01.09 Loonbijstelling.

ad b) Onderhavige verhoging heeft betrekking op de geplande opening van de post Kigali. De verhoging wordt volledig gefinancierd ten laste van het OS-plafond.

ad c) Ten gevolge van een afname van de personeelsbezetting op de posten met circa 10 fte's ten opzichte van de bezetting per 1 januari 1995 treedt op dit artikelonderdeel een onderschrijding op. Een bedrag van f 1,5 mln wordt gebruikt ter dekking van de huurwaarborgsommen. Zie voor een nadere toelichting het gestelde onder artikel 05.01.03 Materieel.

Artikel 05.01.02 Personeel, vergoedingen buitenland

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	124 764	124 764
1e suppletore begroting	5 925	5 925
Mutatie	- 1 137	- 1 137
Stand 2e suppletore begroting 1995	129 552	129 552

Verplichtingen en uitgaven

Onderhavige mutatie heeft betrekking op twee mutaties, te weten een verhoging ad f 0,131 mln. in verband met de opening van een post in Kigali. Compensatie voor deze verhoging vindt plaats ten laste van het plafond voor Ontwikkelingssamenwerking. Daarnaast zal ondermeer in verband met wisselkoerseffecten op vergoedingen een onderschrijding plaatsvinden. Een bedrag ad f 1,3 mln wordt gebruikt ter compensatie van de overschrijding op de huren. Zie voor een nadere toelichting het gestelde onder artikel 05.01.03 Materieel.

Artikel 05.01.03 Materieel

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	99 306	99 306
1e suppletore begroting	928	928
Mutatie	4 803	4 803
Stand 2e suppletore begroting 1995	105 037	105 037

Verplichtingen en uitgaven

De mutatie is als volgt samengesteld (x f 1000):

a. Kigali	205
b. Huren en Huurwaarborgsommen	4 598
Totaal	4 803

Kigali

Deze verhoging is een gevolg van de opening van een post in Kigali. De verhoging wordt volledig gefinancierd uit het OS-plafond.

Huren en Huurwaarborgsommen

Onderhavige mutatie ad f 4,60 mln betreft het saldo van een aantal mutaties. Een verhoging ad f 1,83 mln heeft betrekking op de huren. In verband met steeds duurder wordende huisvesting ondermeer door een stijging van de prijzen op de lokale huizenmarkten treedt er een overschrijding op.

Daarnaast is er sprake van een verhoging ad f 3,65 mln met betrekking tot de huurwaarborgsommen. Naar aanleiding van een opmerking van de Rekenkamer in haar rapport Rechtmatigheidsonderzoek over 1993, worden de huurwaarborgsommen met ingang van 1995 ten laste van de begroting gebracht. De huurwaarborgsommen die tot nu toe in de saldibalans onder intra-comptabele vorderingen zijn opgenomen, voldoen namelijk strikt genomen niet aan de vorderingendefinitie als bedoeld in de «Aanwijzingsregeling boekingen buiten begrotingsverband 1991». Dit betekent dat door een eenmalige inhaalslag de huurwaarborgsommen t/m 1994 voor een bedrag ad f 3,65 mln ten laste van de begroting 1995 gebracht moeten worden. Vanaf 1995 zal het saldo van de betaalde en terug ontvangen waarborgsommen direct ten laste van onderhavig uitgavenartikel worden gebracht. Dekking van beide verhogingen vindt plaats via overhevelingen uit de uitgavenartikelen 05.01.01, 05.01.02, 01.01.01, en 01.03. tot een bedrag van f 4,79 mln, terwijl het resterende deel ad f 0,69 mln binnen dit artikelonderdeel wordt gevonden middels

een onderschrijding van de exploitatie-uitgaven (met name betreffende telecommunicatie op de posten).

Artikel 05.02 Gebouwen buitenland

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen 1995	Uitgaven 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	43 058	59 922
1e suppletore begroting	206	206
Mutatie	- 12 900	2 201
Stand 2e suppletore begroting 1995	30 364	62 329

Verplichtingen

Op dit onderdeel zal een onderschrijding optreden ad f 12,9 mln. Aan deze onderschrijding liggen meerdere redenen ten grondslag. Onderhandelingen die minder voorspoedig verlopen dan verwacht, hebben tot gevolg dat zij nog niet kunnen leiden tot het aangaan van een verplichting. Daarnaast zijn een aantal noodzakelijke verplichtingen in met name renovatie-projecten aangegaan die – in tegenstelling tot andere verplichtingen waarvan de uitgaven over langere perioden zijn gefaseerd direct tot aanzienlijke uitgaven leiden in 1995. Mede als gevolg daarvan is het noodzakelijk het aangaan van overige verplichtingen, met uitgaven in 1995, te temporiseren teneinde de beschikbare kasmiddelen voor 1995 niet te overschrijden.

Uitgaven

Kigali/Quito

Een bedrag van f 2,201 mln heeft betrekking op de opening van een post in Kigali en investeringen ten behoeve van de huisvesting van een post in Quito. Compensatie geschiedt door volledige financiering ten laste van het OS-plafond.

Wetsartikel 2 (Ontvangsten)

Beleidsveld 02 Internationale betrekkingen

Artikel 02.03 Restituties bijdragen aan internationale organisaties

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Ontvangsten 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	Memorie
1e suppletore begroting	560
Mutatie	115
Stand 2e suppletore begroting 1995	675

Naar verwachting zullen de ontvangsten in verband met restituties op in voorgaande jaren gedane betalingen aan de VN f 0,045 mln meer bedragen dan bij Voorjaarsnota werd geraamd. Dit bedrag wordt gebruikt ter dekking van de overschrijding op artikel 02.13 Joegoslavië Tribunaal.

Artikel 03.05 Diverse Ontvangsten

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Ontvangsten 1995
Stand ontwerp-begroting 1995	14 330
1e suppletore begroting	2 038
Mutatie	1 140
Stand 2e suppletore begroting 1995	17 508

In verband met de terugstorting van in voorgaande jaren verstrekte voorschotten worden onderhavige ontvangsten verhoogd met f 1,140 mln.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. A. F. M. O. van Mierlo

De Minister voor Ontwikkelingssamenwerking,
J. P. Pronk

UITVOERING BEROOTING 1995 (in duizenden guldens) ANNEX BIJ DE TOELICHTING BIJ DE TWEDE SUPPLETORE WET

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
I Speciale programma's	1 238 023	121 049	1 359 072	99 554	1 458 626
II Landenprogramma's	1 341 486	78 315	1 419 801	-11 871	1 407 930
III Ontwikkelingsfinanciering via Internationale Organisaties	1 693 096	- 41 400	1 651 696	- 23 244	1 628 452
IV Medefinanciering van projecten van particuliere organisaties en SNV-programma	604 430	9 635	614 065	2 600	616 665
V Samenwerking met de Nederlandse Antillen en Aruba	211 547	32 252	243 799	998	244 797
VI Overige uitgaven ten laste van Ontwikkelingssamenwerking	1 594 578	- 13 731	1 580 847	- 1 039	1 579 808
Totaal Ontwikkelingssamenwerking	6 683 160	186 120	6 869 280	66 998	6 936 278
w.v. leningen (kap.mrkt.middelen)	1 170	10 567	11 737	0	11 737
w.v. schenkingen (begrotingsmiddelen)	6 681 990	175 553	6 857 543	66 998	6 924 541
Hulpplafond excl. bandbreedte	6 665 750	134 500	6 800 250	66 000	6 866 250
Bandbreedte 1992 kap.mrkt.middelen	200	0	200	0	200
Bandbreedte 1992 begrotingsmiddelen	10 600	0	10 600	0	10 600
Bandbreedte 1993 kap.mrkt.middelen	970	0	970	0	970
Bandbreedte 1993 begrotingsmiddelen	5 640	0	5 640	0	5 640
Bandbreedte 1994 kap.mrkt.middelen	p.m.	10 567	10 567	0	10 567
Bandbreedte 1994 begrotingsmiddelen	p.m.	41 053	41 053	998	42 051
Compensabele ontvangsten	p.m.	0	0	0	
Totaal begrotingsmiddelen	6 681 990	75 553	6 857 543	66 998	6 924 541
Totaal kap.mrkt.middelen	1 170	10 567	11 737	0	11 737
Totaal middelen	6 683 160	186 120	6 869 280	66 998	6 936 278
onbesteed, leningen	0	0	0		
onbesteed, schenkingen	0	0	0		

CATEGORIE I: Speciale programma's (in duizenden guldens)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
a.1 Milieubeleid in ontwikkelingslanden					
- bilaterale activiteiten	110 000	15 000	125 000	- 10 000	115 000
- multilaterale bijdragen	45 000	- 15 000	30 000	- 2 500	27 500
- MILIEV-programma	40 000	- 5 500	34 500	- 33 000	1 500
a.2 Onderzoek	49 000	0	49 000	0	49 000
a.3 Vrouwen en ontwikkeling	25 000	7 450	32 450	12 000	44 450
a.4 Stedelijke armoedebestrijding	8 000	0	8 000	2 000	10 000
b. Programma's Bedrijfsleven en Ontwikkeling					
b.1 Middelenvoorziening FMO					
- begrotingsmiddelen	110 000	0	110 000	0	110 000
b.2 Speciale programma's FMO	26 000	0	26 000	4 000	30 000
b.3 PUM-programma	9 400	0	9 400	0	9 400
b.4 Bevordering van de export van ontwikkelingslanden (CBI)	11 500	2 200	13 700	0	13 700
- ITC-bijdrage via CBI	2 000	0	2 000	1 000	3 000
b.5 Wet Herverzekering Investerings (WHI)	p.m.	0	p.m.	0	p.m.
- Particuliere Ontwikkelings en Participatie Maatschappijen (POPM)	p.m.	0	p.m.	0	p.m.
b.6 Ontwikkelingsrelevante exporttransacties					
- leningen	0 684	10 567	11 251	0	11 251
- schenkingen	115 000	0	115 000	- 15 200	99 800
b.7 Bedrijfsmatige technische bijstand	2 000	0	2 000	- 500	1 500
c. Internationaal onderwijs					
c.1 Medefinanciering van Hoger Onderwijs Samenwerking (M.H.O.)	38 000	0	38 000	2 000	40 000
c.2 Directe steun aan opleidingsinstituten in ontwikkelingslanden (DSO)	27 400	0	27 400	- 100	27 300

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
c.3 Samenwerking met Internationaal Onderwijs Instituten (S.I.O.)	67 556	0	67 556	1 784	69 340
d. Betalingsbalanssteun en schulden					
– schenkingen-	99 683	72 332	172 015	76 450	248 465
– begrotingsleningen(consolidaties)-	p.m.	0	p.m.	0	p.m.
e. Noodhulp					
e.1 Humanitaire noodhulp	265 000	30 000	295 000	74 020	369 020
e.2 Noodhulp niet DAC-landen	10 000	0	10 000	0	10 000
e.3 Activiteiten m.b.t. mensenrechten en democratiseringsprocessen	11 000	0	11 000	0	11 000
f. Deskundigenprogramma's					
f.1 Voorbereiding/opleiding en begeleiding	9 000	0	9 000	- 1 400	7 600
f.2 Uitzending deskundigen	107 800	0	107 800	- 10 300	97 500
g. Programmaondersteuning en -vernieuwing					
g.1 Project- en programmavoorbereiding en begeleiding	3 500	0	3 500	- 600	2 900
g.2 KAP-programma	18 000	1 000	19 000	- 1 500	17 500
g.3 Gemeente-initiatieven en kleine plaatselijke activiteiten	6 000	0	6 000	0	6 000
g.4 Doelbijdragen en speciale activiteiten					
– culturele programma's	3 000	500	3 500	0	3 500
– communicatieprogramma	4 000	0	4 000	1 400	5 400
– doelbijdragen en overige	12 500	2 000	14 500	0	14 500
– Ondersteuning kinderen in moeilijke omstandigheden (K & O)	2 000	500	2 500	0	2 500
Totaal categorie I	1 238 023	121 049	1 359 072	99 554	1 458 626

CATEGORIE II: Landenprogramma's (in duizenden gulden)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
a. Landenprogramma					
a.1 Landenprogramma Azië- en Oost Europa					
– Azië	322 000	7 315	329 315	40 000	369 315
– Centraal Aziatische Rep. & Oost Europa					
– bilateraal	62 500	17 000	79 500	0	79 500
– multilateraal	12 500	0	12 500	0	12 500
a.2 Landenprogramma Afrika					
– leningen-	486	0	486	0	486
– schenkingen-	650 000	54 000	704 000	2 000	706 000
a.3 Landenprogramma Latijns Amerika	149 000	0	149 000	- 000	146 000
b. Hulp aan Suriname	140 871	0	140 871	-0 871	90 000
Garanties Suriname	4 129	0	4 129	0	4 129
Totaal categorie II	1 341 486	78 315	1 419 801	-1 871	1 407 930

Specificatie Azië (Ila.1)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
Bangladesh	80 000	0	80 000	- 3 000	77 000
India	133 000	0	133 000	28 300	161 300
Pakistan	48 000	0	48 000	2 000	50 000
Overig Azië	61 000	7 315	68 315	12 700	81 015
Totaal Azië	322 000	7 315	329 315	40 000	369 315

Specificatie Afrika (IIa.2)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
regio Nijl en Rode Zee -lening-	486	0	486	0	486
-schenking-	157 000	10 000	167 000	2 000	169 000
regio Sahel en overig West Afrika	149 000	0	149 000	10 000	159 000
regio Oost Afrika	186 000	0	186 000	- 10 000	176 000
regio Zuidelijk Afrika	148 000	40 000	188 000	0	188 000
Overig Afrika	10 000	4 000	14 000	0	14 000
Totaal Afrika -lening-	486	0	486	0	486
Totaal Afrika -schenkingen	650 000	54 000	704 000	2 000	706 000

Specificatie Latijns Amerika (IIa.3)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
regio Midden-Amerika	74 000	0	74 000	- 3 000	71 000
regio Andes	75 000	0	75 000	0	75 000
Totaal Latijns-Amerika	149 000	0	149 000	- 3 000	146 000

CATEGORIE III: Ontwikkelingsfinanciering via internationale organisaties (in duizenden guldens)**Specificatie Latijns Amerika (IIa.3)**

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
a. Multilaterale fondsen en programma's					
- VN-ontwikkelingsprogramma (UNDP)	160 000	0	160 000	5 000	165 000
- VN-kapitaalontwikkelingsfonds (UNCDF)	10	- 600	9 400	5 600	15 000
- VN-bevolkingsfonds (UNFPA)	64 000	300	64 300	5 000	69 300
- VN-kinderfonds (UNICEF)	37 000	0	37 000	5 000	42 000
- VN-vluchtelingenprogramma (UNHCR)	43 000	0	43 000	3 000	46 000
- VN-vluchtelingenprogramma (UNRWA)	9 000	0	9 000	1 000	10 000
- Wereldvoedselprogramma en Internationale noodvoedselhulpreserve (WFP/IEFR)	72 500	0	72 500	0	72 500
- Speciale programma's	40 200	300	40 500	16 000	56 500
- OS-bijdrage in contributies VN-vredesoperaties in ontwikkelingslanden	61 250	0	61 250	18 750	80 000
b. Multilaterale financiële instellingen					
- Wereldbank (IBRD)	-	0	-	0	-
- Internationale Ontwikkelings Associatie (IDA)	421 365	0	421 365	- 54 705	366 660
- Internat. Financieringsmaatschappij (IFC)	9 274	0	9 274	- 1 004	8 270
- Multilateraal Agentschap voor Investeringsgaranties (MIGA)	p.m.	0	p.m.	0	p.m.
- Regionale ontwikkelingsbanken en -fondsen	93 380	0	93 380	- 25 201	68 179
- Caribisch Ontwikkelingsfonds	4 070	0	4 070	0	4 070
- Int.Fonds voor Agrarische Ontwikkeling (IFAD)	4 984	0	4 984	116	5 100
- Uitbreiding struct.aanpassingsfac.(ESAF/IMF)	27 500	0	27 500	0	27 500
c. EG-hulpverlening					
- Europees Ontwikkelingsfonds (EOF)	256 000	- 41 400	214 600	- 24 100	190 500
- Samenwerking met ontwikkelingslanden in Latijns-Amerika en Azie	49 800	0	49 800	- 2 100	47 700
- Middellandse Zee-gebied	56 200	0	56 200	- 1 000	55 200
- Noodhulp en specifieke maatregelen tot samenwerking met ontwikkelingslanden	99 200	0	99 200	29 400	128 600
- Voedselhulp	66 500	0	66 500	- 4 100	62 400
- Samenwerking met Midden- en Oost Europa en onafhankelijke staten ex Sovjet Unie	100 000	0	100 000	0	100 000
d. Gemeenschappelijk Grondstoffenfonds	6 973	0	6 973	0	6 973
- Financiering grondstoffenvoorraden	p.m.	0	p.m.	0	p.m.
- Ontwikkelingsprojecten m.b.t. grondstoffen	900	0	900	100	1 000
Totaal categorie III	1693 096	- 41 400	1 651 696	- 23 244	1 628 452

CATEGORIE IV: Medefinanciering van projecten van particuliere organisaties en SNV-programma (in duizenden guldens)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
a. Medefinancieringsprogramma	436 600	9 635	446 235	4 600	450 835
b. Programma Voedselzekerheid en Voedingsverbetering (VPO)	30	0	30	0	30
Totaal Medefinancieringsprogramma	466 600	9 635 476	235	4 600	480 835
c. Programma Personele Samenwerking met Ontwikkelingslanden (PSO)	29 800	0	29 800	3 000	32 800
d. Medefinancieringsprogramma van de Vakbonden (VMP)	20 000	0	20 000	- 2 000	18 000
e. SNV-programma					
e.1 Uitzendingen	84 000	0	84 000	- 3 000	81 000
e.2 KSP-programma (kleine SNV-projecten)	3 000	0	3 000	0	3 000
e.3 Overige uitgaven	1 030	0	1 030	0	1 030
Totaal categorie IV	604 430	9 635	614 065	2 600	616 665

CATEGORIE V: Samenwerking met de Nederlandse Antillen en Aruba (in duizenden guldens)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
a. Samenwerkingsprogramma's *	211 547	32 252	243 799	998	244 797
* incl.bandbreedte ex 1992	- 75	0	- 75	0	- 75
ex 1993	577	0	577	0	577
ex 1994	p.m.	32 252	32 252	998	33 250

CATEGORIE VI: Overige uitgaven ten laste van Ontwikkelingssamenwerking (in duizenden guldens)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
a.1 Subsidies en bijdragen t.b.v. opvang en begeleiding van buitenlandse werknemers en (voormalige) Rijksgenoten	117 600	0	117 600	0	117 600
a.2 Opvang in Nederland van toegelaten vluchtelingen	24 740	0	24 740	0	24 740
a.3 Opvang in Nederland van asielzoekers					
- Directe kosten van opvang	420 200	0	420 200	0	420 200
- Onderwijs t.b.v. asielzoekers	75 000	0	75 000	0	75 000
c.1 Rentesubsidies en apparaatskosten - NIO	308 000	- 20 000	288 000	- 10 000	278 000
- FMO	5 000	0	5 000	0	5 000
c.2 Garantiebetalingen (minus ontvangsten)					
- uit hoofde van hulpleningen NIO	35 000	0	35 000	0	35 000
- uit hoofde van EIB-leningen	p.m.	0	0	1 125	1 125
d. Internationale apparaatskosten					
- VN en haar gespecialiseerde organisaties	81 741	- 1 759	79 982	222	80 204
- OESO	1 000	0	1 000	0	1 000
e. Nationale apparaatskosten					
- personele en materiele kosten geïntegreerde dienst (DBZ)	303 232	6 197	309 429	3 914	313 343
- kosten Inspectie Ontw.samenwerking (IOV)	3 500	0	3 500	400	3 900
- kosten accountantscontrole OS-activiteiten	3 000	0	3 000	0	3 000
f. Subsidies aan instituten en cursussen van internationaal onderwijs en onderzoek	123 310	1 831	125 141	3 190	128 331

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995
g. Voorlichting, bewustwording en advisering inzake Ontwikkelingssamenwerking					
– Nat. Comm. Voorlichting en Bewustwording (NCO)	17 200	0	17 200	0	17 200
– Voorlichtingsactiviteiten OS	3 500	0	3 500	0 180	3 680
– Sam Sam en IS / Scherpenzeelsticht.	5 500	0	5 500	– 180	5 320
– Natuur- en Milieu-educatie (NME)	2 000	0	2 000	0	2 000
– NAR en RAWOO	700	0	700	110	810
h. Overige uitgaven inzake samenwerking met de Nederlandse Antillen en Aruba	30 055	0	30 055	0	30 055
Rentesubsidies Ned.Antillen en Aruba	34 300	0	34 300	0	34 300
Totaal categorie VI	1 594 578	– 13 731	1 580 847	– 1 039	1 579 808